1819. No. 50

LEEU- WARDER COU- RANT.

DINGSDAG den 22 JUNY.

De Gouverneur van de provincie Vriesland, brengt bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, eene bij denzelven ontvangene Kopij Oproeping van Zijne Excellentie den heer Commissaris-Generaal van Oorlog, luidende als volgt:

„ De Commissaris-Generaal van Oorlog, herinnert, bij „ deze, alle houders van pretensien, ten laste van het „ Departement van Oorlog, *over den dienst van* 1818, „ dat de tijd tot het indienen van hunne rekeningen, me„ morien, of declaratien, achtervolgens de Wet van 8 „ november 1815, no. 36, met *den laatsten dezer loo„ pende maand juny*, finaal zal zijn verstreken, na welken „ dag geene derzelve, meer kunnen worden aangenomen, „ en noodigt hen uit, om dit uiterste tijdstip van indiening „ niet af te wachten, maar hunne stukken onverwijld, aan „ het Departement van Oorlog in te zenden.

„ 's Gravenhage, den 2 Junij 1819.

(*get.*) D'AUBREMÉ,

Voor eensluidend Afschrift,

De Secretaris by het Departement,

J. P. SCHEFFER.

Ten einde aan den inhoud van die oproeping te kunnen voldoen, en alzoo voor eene te late indiening hunner pretensien te kunnen zorg dragen.

Leeuwarden, den 7 Junij 1819.

De Gouverneur voornoemd,

I. ÆBINGA VAN HUMALDA.

W E S T - I N D I E N.

CURACAO, *den* 4 *Mei*

Brieven uit St. Thomas van den 22 april, behelzen het volgende:

„ De Spaansche armée is geposteerd te St. Jaime; deze stad is gelegen in de provincie van Caraccas. Wij hebben eene extra-ordinaire Caraccas-courant van den 31 ll. gezien, welke een officieel verslag geeft van eenige voordeelen door *Morillo* den 11 behaald. Een der transportschepen, die laatstelijk het overschot der Engelsche troepen naar St. Margarita geleidden, is aldaar aangekomen. De Spanjaards berigten ons dat *Bolivar* door *Pereira* terug gedreven was in eenen aanval tegen St. Fernando, door de Britsche troepen gedaan. Veertien honderd man, zijnde het overschot van kol. *English* expeditie, zijn te Margarita gekomen. Met de 600, alreeds daar, en 2000 creolen, is er een leger van 4000 man in die plaats.

Door den generaal en chef der koninklijke Spaansche troepen, *Morillo*, is gedaan de volgende

P R O C L A M A T I E:

AAN DE BRITSCHE CHEFS, OFFICIEREN EN SOLDATEN, *nu by de Insurgenten dienende.*

Het gouvernement van Z. C. M. en ik zelf in het bijzonder zijn onderrigt van de wijze, waarop de onderdanen Z. B. M.'s door *Mendez* en andere verraders verleid zijn geworden, ten einde hun lot, met die, welke zich zelven independenten van Zuid-Amerika noemen, te vereenigen.

Door deze revolutionaire agenten heeft men hun voor oogen gesteld dat daar een welgevestigd republikeinsch bestuur bestaat, wetten, legers, bevolking, die zich aan eene zulke republiek hebben onderworpen, en het wezenlijke dat eene natie kan daarstellen. Onder zulke aanlokselen mogen velen hunne woningen verlaten hebben, met oogmerk, om zich in dit oord ter neder te zetten, en om, als eene belooning voor hunne diensten, eigendommen, fortuin en eer te erlangen; maar hoe ellendig zijn zij bedrogen.

Engelschen! tot U wende ik mij, die reeds bekend zijt met dien beruchten persoon, welken gij ongetwijfeld (terwijl gij in Engeland waart) met eenen *Washington*, ten minste vergeleekt; maar nu, na den held van deze onwaardige republiek, zijne troepen, zijne generaals en de wijs hoofden die zijn gouvernement uitmaken, gezien te hebben, moet gij overtuigd zijn, van op de meest schandelijke wijze door hen bedrogen te wezen. Gij zijt dienende onder het bevel van eenen man, die in ieder opzigt onbeduidend is, en die eene horde bandieten heeft verzameld, welke berucht zijn door de uitoefening van de meest barbaarsche wreedheden, welke zoo tegenstrijdig zijn met uw nationaal karakter, dat gij hetzelve moet verfoeijen.

Hij, die het laatste vonkje van eer en regtvaardigheid behoudt, kan geenszins met zulk eene bende Roffianen verbonden zijn, die geschuwd worden door het ware vaderland, dat hun de geboorte gaf, welks grond zij met misdaden van allerleijen aard hebben bezoedeld. Het volk van Venezuela wenscht alleen vrede, en de verdelging dier monsters.

Ik weet dat verscheidene dezer misleide Engelschen en andere vreemdelingen belet worden zich van deze onregtvaardige zaak te scheiden, door gebrek aan geld. Ik bied daarom aan, en guarandeer aan die, welke zich zelven aan het leger onder mijn bevel mogen vertoonen, personele veiligheid, zij zullen of in den dienst van Z. C. M. aangenomen, of vrij naar het oord hunner keuze gezonden worden.

De vriendschap, welke heerscht tusschen Groot-Brittanje en de Spaansche Monarchie, zoo wel als mijne genegenheid jegens de Britsche natie, vervoert mij tot deze stap, welke ik hoop dat dienstbaar mag bevonden worden, en aannemelijk voor krijgslieden, die een beter lot waardig zijn, sommigen van welken mij mogen gekend hebben in Spanje, in de divisie van den dapperen generaal *Hill.*

Dit aanbod van zekerheid, U door eenen Spaanschen generaal aangeboden, die aan uwe zijde voor de vrijheid van Europa vocht, vertrouwe ik, zal als opregt en onverbrekelijk beschouwd worden.

Hoofdkwartier Achaguas, den 26 Maart 1819.

De Generaal en Chef van het Konings leger in Venezuela,

P. MORILLO.

Z W E D E N.

EXTRACT uit een' particulieren Brief van Stockholm, den 18 Mei.

Gij hebt U tot mij gewend, zonder mij te kennen, enkel op mijnen naam, als liberale schrijver. Uw vertrouwen doet mij eer aan; ik zal hetzelve niet misleiden, en U als een vrije Scandinaaf, die de waarheid even zoo zeer als de vrijheid bemint, antwoorden. Gij wilt zekere berigten hebben over de geruchten van oorlog tusschen Zweden en Rusland, Denemarken, Pruissen, en kortom in het geheele Noorden. Geruchten, welke de Duitsche en Fransche aristocratie van verscheiden kanten met zoo veel welgevallen verspreiden. Zulke berigten kunnen geheel en al de oogmerken begunstigen van dusdanige onverbeterlijke aristocratie, door bestendige verspreiding derzelve mogt gij zelve daaraan kunnen gelooven; misschien zijt gij daartoe reeds geraakt. Men weet dat derzelver voedsel uit hersenschimmen en misleidingen bestaat. Wacht U wel van zulke geruchten verder voort te planten, die in de holle en kranke hersenen der duisterlingen van het Noorden en Zuiden ontstaan zijn.

Zweden heeft geen' lust om zijne naburen aan te randen; het verlangt van dezelve niets, noch wil deszelfs grenzen niet uitbreiden; overigens geven deszelfs financien ook de middelen niet aan de hand, om aan eenen aanvallenden oorlog te denken. Wil men dan Zweden in zijne binnendeelen aanvallen? Tot welk doel? uit welk belang? Zoude hetzelve wegens de regeling eener afrekening met Denemarken, of wegens een gedeelte der schulden van Noorwegen zijn? Dit is echter eene oorlogs zaak van zeer geringen aard, die geheel tot het gebied der onderhandelaars, berekenaars en diplomaten behoort. Een oorlog, welke men deswegens ondernam, zoude weldra veel grootere sommen verslinden dan het betwiste kapitaal bedraagt. Onze Noordsche streken zijn niet rijk. Het kostbaarste metaal voor ons, hetgeen wij in overvloed bezitten, is het ijzer; dat kan oogenblikkelijk de armen van honderd duizend en meer burger soldaten wapenen.

Wanneer de vreemdelingen ons een gehaat juk wilden op leggen, wanneer wij onze vrijheden, en alles wat ons lief is, verdedigen moesten, zoo zouden alle onze kinderen toesnellen, en wij zouden even zoo veel strijders als mannen tellen. Die strijd zoude den aanvaller weinige uitzigten voor de toekomst opleveren. Ons land is vol gebergten, die van diepe afgronden doorsneden zijn. De zeeën, vloeden, stroomen en engten zouden bij iederen stap onze vijanden ophouden; en wanneer de natuur ons rijkelijk van Thermopijlen voorzag, geloof ik, dat het tegenwoordig geslacht ook eenige Leonidassen zou opleveren, om dezelve te verdedigen. Ik ken dezelven; of zullen zich zulken opdoen, en onze soldaten zullen even zoo getrouw, hunne aanvoerders aankleven, als deze het hunne wapen broeders zullen doen.

Het zal zelf niet noodig zijn, om den een noch den ander onder onze oude rijksheeren, noch onder onze kamerheeren of kabinetsleden te zoeken. Die dwang weelde der hoven, die sieraden der zijkamers, zijn in het opene veld niet altoos zoo nuttig. Onze tijd behoeft zulke verdedigers niet. En zonder diegenen te bezwaren, welke oude heeren betreuren, die oude gewoonten en oude betrekkingen behouden, die met verrukking de altaren van het despotismus weder willen oprigten, om de hoogepriesters van Afgod-beelden te worden, zal het vaderland talrijke dappere verdedigers vinden, die niet alleen bereid zijn, om van deszelfs weldaden te leven, maar ook voor hetzelve te sterven. Gij zult zulke lieden onder alle klassen der zamenleving vinden; bij onze goede landlieden, bij onze bezitters van goederen, bij onze berg- en hutbewoners, die in het geheel geene kleederen met sterren dragen. De eer is niet uitwendig op hunnen borst gehecht, of in hunne knoopsgaten gevestigd, maar zij gloeit in hunnen boezem, en doet hunne harten voor vrijheid en vaderland kloppen. De *blaauwe kinderen*, (zoo als de Zweedsche soldaten onder Koning *Karel XII* genaamd werden,) hebben eenige erven nagelaten. Hun geslacht is in de jongste oorlogen, onder den laatsten *Gustaaf*, niet geheel uitgedelgd; en dit geslacht zal verre beter als elk ander door roemrijke daden, de zuiverheid van deszelfs oorsprong en wettelijkheid doen blijken.

Welk woord ontvalt mij daar even! In den naam der wettelijkheid, zeggen de Duitsche en Fransche aanhangers van het Leen-stelsel, zal Rusland oorlog tegen Zweden beginnen. Wij veroorloven ons die ultra-wettelijke heeren te vragen, wat dan aan onze wettigheid ontbreekt? Een Prins, die door de vertegenwoordigers van het Zweedsche volk op den Rijksdag te Oerebro wettig benoemd, en wiens benoeming door het volk zelfs bekrachtigd is, beheerscht thans op eene constitutioneele wijze dit land. Als Kroonprins volgde hij reeds wettig den Prins van Augustenburg; als Koning volgde hij niet minder wettig den Koning *Karel* XIII, die hem als Zoon had aangenomen, Alle Europesche Mogendheden hebben hem bij zijne troonsbeklimming als Koning van Zweden erkend. Geweld van wapenen heeft deze erkenning niet vergezeld. Onder welk voorwendsel zou zich Rusland in iets mengen waar over thans geene vraag meer is? Heeft Zweden voor de wettigheid van Iwan de wapenen opgevat? Heeft het zich in die onderscheidene veranderingen gemengd, welke wegens de troons-opvolging in de onderscheidene Stamhuizen, die thans in Europa regeren, plaats gehad hebben? De Hemel behoede het, zich ooit in zaken te mengen, die hetzelve niet aangaan. Men late ook daar tegen Zweden vrij en rustig in zijne gebergten.

Wat den oorlog tusschen Zweden en Rusland, de eerste aanleg tot dit schrijven, betreft, zoo beschouw ik dezelve bij de leefstijden der beide Vorsten, die de beide Rijken beheerschen, als onmogelijk. Zij hebben zich onderling leeren kennen en waarderen. De grondwetten, welke de Koning *Karel Johan* verklaard heeft, om het welzijn, de waardigheid en onafhankelijkheid van Zweden te verdedigen, zijn dezelfden, welke Keizer *Alexander* openlijk te kennen heeft gegeven. Het karakter der beide Souvereinen moet de duurzaamheid der vriendschap waarborgen, die sedert langen tijd tusschen hen bestaat; en die vriendschap zal, zoo wij hopen, nog veel langer den vrede en de rust van ons Vaderland waarborgen.

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

S P A N J E.

MADRID, *den* 30 *Mei.*

Sedert het tijdstip, waarop *Ferdinand* en *Isabella* begonnen zijn met het inrigten van eene militaire zeemagt in Spanje, heeft dit Rijk zich nimmer in zulk eenen beklagenswaardigen toestand bevonden, dan waarin hetzelve thans verkeert. Om zich een juist denkbeeld van zaken te vormen, moet men tot het jaar 1796 terug gaan, toen Koning *Karel IV*, de onbegrijpelijke zwakheid had, om met de Fransche Republiek eene aanvallende en verwerende verbindtenis te sluiten. Het is van dat tijdstip af, dat de rampen van ons zeewezen niet hebben opgehouden. Dezelve was toen zamengesteld uit 85 linieschepen, waar van er 20 van 80 tot 130 stukken. Zes en zestig bevonden zich daarvan in dienst, en de meeste der overige moesten gerepareerd worden. Het getal der fregatten, korvetten en andere ligte schepen was geëvenredigd aan dat der linieschepen. De mariniers bestonden uit twaalf bataillons, ieder van duizend man, en de artillerie uit twintig brigades, uitmakende drie duizend man compleet. De drie militaire havens van Kadix, Carthagena en Ferrol hadden onzeggelijke timmerwerven, arsenalen en magazijnen, welke van alles voorzien waren door zee dienst opgevuld waren: die van Carracas vooral, trokken de verwondering naar zich van alle de vreemdelingen, die dezelve bezochten. Onze verbindtenis met Frankrijk, en de onregtvaardige vijandelijke inval, welke daarvan eene der noodlottige gevolgen geweest is, heeft alles vernield. Onze zeemagt is vernietigd, onze arsenalen zijn ledig, en men zal in de magazijnen geen timmerhout meer vinden om slechts vier oorlogschepen te bouwen. De infanterie en artillerie zijn gebezigd ter verdediging van het vaderland, en men ziet van die schoone korpsen niets meer dan de droevige overblijfselen. Het departement van Ferrol trok van Navarre buitengemeene eiken boomen voor het bouwen der schepen; die van Kadix en Carthagena hadden dezelfde bronnen, in de vier Koningrijken van Andalusiën; thans zijn die bosschen, om zoo te zeggen, vernield. Het eiland Cuba verschafte ook eene groote hoeveelheid eiken boomen, die men te Carraces bezigde: deze bron mankeert ons ook, door de ontbreekende transport-middelen, en doordien de zeeën door kapers onveilig gemaakt worden. Van eenen anderen kant, bragten de Hollanders ons uit het Noorden, rondhouten, vlas en andere voorwerpen; doch deze arrivementen zijn thans zeer zeldzaam. Het is dus dat, door eene reeks van ongelukkige omstandigheden, de Spaansche zeemagt in verval geraakt is, waaruit dezelve bezwaarlijk weder zal opkomen. Daar uit is voortgevloeid, dat het gouvernement genoodzaakt is geweest zich tot Rusland te vervoegen, om daarvan eenige schepen tot de groote expeditie te verkrijgen; doch ongelukkig heeft die hulp niet aan de gekoesterde verwachting beantwoord, want die schepen zijn, in weerwil van alle de daar aan gedane reparatien, van een zeer slecht maaksel. Zoodanig zijn de oorzaken, welke meer dan een jaar het vertrek van de groote expeditie naar Zuid-Amerika vertraagd hebben; de nakomelingschap zal moeijelijk gelooven, dat de wapening van een Spaansch eskader meer moeite, werk en omslag gekost heeft, dan er voor twintig jaren noodig was, om 50 linieschepen en 30 fregatten uit onze havens te doen loopen.

E N G E L A N D.

LONDEN, *den* 15 *Juny.*

Van Ceijlon schrijft men den 10 januarij, dat er toen geen spoor meer overig bleef van den opstand, en de voornaamste opperhoofden daarvan voor de regtbanken gevoerd waren, om er hun vonnis te ontvangen. Het schijnt niet, dat men zeer streng tegen hem is geweest, want men meerder dan drie of vier zijn ter dood gebragt, waaronder de beruchte *Kappitipola*, de eerste minister van den pretendent; in alle de binnenlandsche provincien zijn de inwoners opgeroepen om hunne wapenen over te leveren, en reeds zijn er zoo veel ingekomen, dat men gelooft, dat er slechts zeer weinigen in handen der bewoners van Candij zijn gebleven. De krijgsgevangen, die vele lieden gemeend hebben dat de pretendent was, is bij nader onderzoek gebleken een' ander' persoon te zijn. Men zegt, dat de wezenlijke pretendent wederom het geestelijk gewaad heeft aangetrokken en zich in de bosschen van Wallasu, niet ver van Alipool, schuil houdt. Verscheiden detachementen Wedaks zijn tegen hem afgezonden, en het is zeer waarschijnlijk, dat hij in hetzelfde land, waarin hij den opstand begon, gevat zal worden, en wel door dezelfde Wedaks, die alstoen zijne lijfwacht uitmaakten.

Er zijn berigten uit Noord-Amerika, tot den 20 mei, ontvangen. De koophandel ondervond nog steeds groote verlegenheden, en er braken talrijke failliteen uit. Een particuliere brief uit Augusta maakt voorts gewag van eenen [illegible] onder de Negers [illegible]

(*Het vervolg op de volgende bladzijde.*)

scheiden der belhamels zaten gevangen, en zouden onver wijld teregt gesteld worden.

Volgens berigten van Jamaica, van den 21 april, zou Zijner Majesteits schip de *Parthian* aldaar de tijding hebben aangebragt, dat *Macgregor* zich van Porto Cabello, in Venezuela, had meester gemaakt. Dezelfde berigten melden, dat de scheepsmagt, onder bevel van lord *Cochrane*, op de kust van Chili en Peru, uit 40 schepen van oorlog van allerleije grootte bestond.

De Prins-Regent is zaturdag van zijn landhuis in het park van Windsor te Carlton-house terug gekeerd en heeft eergisteren een bezoek ontvangen van den hertog van York en de hertogin van Glouchester en audientie gegeven aan den lord kanselier, lord *Castlereagh* en den vice kanselier. Gisteren heeft lord *Bathurst* eene audientie bij Zijne Koninklijke Hoogheid gehad.

De ambassadeur van Perzie bezoekt tegenwoordig de merkwaardigste gebouwen van Londen. Vrijdag heeft hij den Tower bezigtigd en daarna het groote hospitaal van Greenwich.

Vrijdag werd er een gemeente-raad op het stadshuis van Londen gehouden, en daarin besloten, dat men aan het Parlement eene petitie zoude inleveren tegen de nieuwe belastingen.

De fondsen waren heden ten een uur een weinig lager, en het omnium stond op 1 pCt. disconto. Men zegt dat de ministers het volgend jaar geene leening zullen behoeven, en dat deze derhalven de laatste zijn zal.

Men zegt dat, uit hoofde van de groote variatie in den prijs der publieke fondsen, de landerijen in verschillende graafschappen sedert drie maanden 10 pCt. in de waarde gestegen zijn.

Men is voornemens te Dublin eene gedenkzuil opterigten ter nagedachtenis van wijlen den heer *Sheridan*, met de opbrengst van eene vertooning van twee zijner tooneelspelen op den schouwburg dier hoofdstad. Het in de abtdij van Westmunster opgerigt monument voor *Shakespeare* werd bekostigd door den ontvangst van eene vertooning van zijn treurspel *Julius Cæsar*, op het tooneel van Drurij-Lane.

Er zijn tijdingen van *de Kaap de Goede Hoop*, tot den 27 maart. De zaken in de kolonie kregen een beter aanzien. Door de zware regenbuijen waren de rivieren zoodanig opgezet, dat men dezelve niet konde overtrekken, waardoor de stroopers, die door *T'Sambie* naar de provincie van Albanie of Zureveld gezonden waren, niet hadden kunnen terug trekken, en men had eene sterke magt tegen hen afgezonden. De berigten over deze onlusten zijn zeer vergroot. De laatste oproerigheden schijnen alleen toegeschreven te moeten worden aan den rusteloozen *T'Sambie*; die de opperhoofden *Congo* en *Lynx* opgeruid heeft. De gewapende inwoners hebben overal met ijver aan de oproeping gehoorzaamd, om naar de grenzen te komen tot bescherming en ondersteuning hunner medeburgeren. De gouverneur heeft bij eene proclamatie de distrikten, waar de oproerige Kaffers zich vertoonen en zich aan hunne plunderzucht overgeven, onder het gezag der militaire wet verklaard. Den 11 maart was de luitenant-kolonel *Wilsshire* van Zijner Majesteits 38ste regement infanterie, aan wien het opperbevel over de expeditie door den gouverneur is toevertrouwd, met versterking in de Algoa-Baai geland. Ook was de schoner van het gouvernement aldaar met ammunitie en artillerie aangekomen.

Een bijzonder persoon, die den 25 maart de Kaap verlaten heeft, verhaalt dat *Gaika*, de Koning der Kaffers, zich aan den majoor *Frazer* heeft overgegeven, en dat hij naar de Kaapstad op weg was. Hij voegde er eene minder gunstige tijding bij, namenlijk dat de Kaffers zich met de Boschjesmannen hadden vereenigd en dat dus de magt van deze aanzienlijk vermeerderd was.

F R A N K R I J K.

PARYS, *den* 14 *Juny*.

De Koning heeft gisteren de Mis in zijne kamer gehoord en weinig menschen ontvangen, waar onder zich echter bevonden de Minister van Binnenlandsche Zaken, die van Buitenlandsche Zaken en die van Marine, benevens de Prins *de Talleyrand* en de Ambassadeurs van Spanje en van Napels.

De Minister van Buitenlandsche Zaken heeft met den Koning gewerkt.

De Maarschalk *Gouvion St. Cyr* is gisteren vertrokken, niet naar Carlsbad, maar naar zijn landgoed in Beauce, van waar hij in het oosten van Frankrijk de baden zal gaan gebruiken.

De processien, ter gelegenheid van den Heiligen Sacramentsdag, werden gisteren zeer door het schoone weder begunstigd. Hunne Koninklijke Hoogheden *Monsieur*, broeder des Konings, de Hertog van Angoulême, en *Madame*, Hertogin van Angoulême, bevonden zich bij de Mis en de Processie van St. Germain l'Auxerrois; de Hertog van Berrij woonde de Mis en Processie van l'Assomption bij, en de plaatselijke autoriteiten waren bij die van hunne verschillende Parochien tegenwoordig.

De generaals *Lamarque* en *Mouton*, graaf van Lobau, zijn op de lijst der disponible generaals geplaatst, ter vervanging van twee andere overleden generaals, waar onder de generaal *Darricau* was.

Eergisteren heeft er in de Kamer der Gedeputeerden eene vrij hevige discussie plaats gehad, waartoe een rekwest van een' zekeren kapitein *Pourré* aanleiding gaf. Deze officier was de grenadier, welke op den beroemden 19 frimaire van het 8ste jaar, te St. Gloud aan *Buonaparte*, zijn generaal, het leven redde door zich voor hem te stellen, en hem dus te beveiligen tegen de dolksteken, die op hem gemunt waren. Voor deze daad werd hij met een pensioen beloond; dan daar hij ook nog een pensioen van retraite heeft, en de wetten op de financien van 1817 en 1818 verbieden, dat iemand te gelijk meer dan een pensioen trekt, zoo reclameert hij tegen de bepaling dier wetten, en grondt zijn verzoek op het voorbeeld van eenige andere Franschen, welke eene uitzondering ten hunnen voordeele hebben verkregen. De heer *de Salis* bragt, namens de commissie, rapport uit over deze petitie, en zeide dat hij het gevoelen derzelve was, om een artikel bij de financiële wetten te voegen, waarin gezegd werd, dat van het verbod, van meer dan een pensioen te hebben, uitgezonderd waren diegenen, welke pensioenen verkregen hadden, met uitdrukkelijke vrijheid om meer dan een te trekken, en vóór deze wetten. Het voorstel der commissie werd voornamelijk door den heer *de Chauvelin* bestreden, die wilde dat deze zaak nader onderzocht en daarom uitgesteld zoude worden, tot welk gevoelen de Kamer eindelijk met algemeene stemmen overging, tevens tot het drukken van het rapport besluitende.

De heer baron *Joseph von Retzer*, secretaris van het hof van Oostenrijk, en hoofd der boek-censuur te Weenen, is sedert eenige dagen te Parijs. Deze letterkundige is de schrijver van het leven van *Metastasio*, in drie talen, en van verschillende andere werken, zoo in prosa als dicht maat.

Op dingsdag zal voor de eerste maal in het licht verschijnen een nieuw dagblad, onder den titel van *La Renommée*; volgens het prospectus, daarvan uitgegeven, telt men onder de voornaamste schrijvers van hetzelve de heeren *Bignon*, *Dupont de l'Eure*, *Martin Gray* en *Benjamin Constant*, leden van de Kamer der Gedeputeerden. — De heeren *Jouy* en *St. Aignan*, leden van de Fransche Akademie en nog vele anderen.

De *Moniteur* van heden meldt, dat, ingevolge eene ordonnantie van den 9 dezer, de heer *Bricogne* ophoudt, lid van den staatsraad te zijn. Men zal zich herinneren, dat deze heer *Bricogne* onlangs een werk heeft uitgegeven, waarin hij eene reductie van 50 millioenen op de belastingen voorstelt.

Het schip *le Fils de France*, waarvan de heer *T. Dobris* van Nantes, reeder is, is, met eene rijke lading, welke op 5 millioenen franks geschat wordt, binnen geloopen. Dit is hetzelfde schip, waarvan de hertog van Angoulême, bij diens laatste reize naar Nantes, de kiel gelegd en welks eigenaar hij toegestaan heeft, hetzelve den naam van *le Fils de France* te geven.

In den tuin de la Montagne de Belleville is eene nieuwe verlustiging, onder den naam van de *luchtvaartuigen* of de *luchtgondels*, aangelegd. Dit werktuig, dat tevens sterk en sierlijk gebouwd is, bestaat in eenen hoogen toren, waaraan zes schepen met derzelver vlaggen, masten en want hangen. Een nieuw uitgevonden mecanismus brengt deze scheepjes in eene beweging, welke volmaakt die van een zeilend schip nabootst.

Men houdt algemeen voor zeer waarschijnelijk, dat in het Fransche ministerie geene verandering hoegenaamd te wachten is, zoo lang de zitting der kamers gesloten zal zijn. Men voedt ook hoop op eene rijzing van de fondsen.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL, *den* 16 *Juny*.

Overmorgen vertrekken HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje naar Brugge, alwaar men prachtige toebereidselen maakt tot Hoogstderzelver onthaal. Zij zullen verder West Vlaanderen bezoeken. — De Prins zal tevens de vestingwerken, welke men aan die zijde opwerpt en verbetert, in oogenschouw nemen. Men beroemt zich zeer over dezelve, inzonderheid over die van Yperen, hetwelk de sleutel van Vlaanderen moet worden. Aan de overige vestingen wordt mede druk gearbeid. De vaart op de Sambre is uit dien hoofde gedurende eenen zekeren tijd gesloten. — De Franschen beginnen nu ook van hunnen kant langzamerhand hunne vestingen te herstellen; de werken van Rijssel zijn voor een gedeelte reeds verbeterd. De vestingen, welke door de troepen van de occupatie armee ontruimd zijn geworden, worden thans weder van nieuw geschut, buskruid enz. voorzien.

Men verwacht eerlang eene groote verandering in de organisatie van het beheer der accijnsen en in- en uitgaande regten.

Naar men hier verneemt heeft er eene groote verandering in het personeel van het ministerie van oorlog plaats. De reforme strekt zich uit over dertien geëmploijeerden, waar onder zeer oude; gedeeltelijk hebben zij pensioenen bekomen, en de overigen zijn met drie maanden gratificatie ontslagen. Van zeven Belgische geëmploijeerden zijn er drie in deze reforme begrepen. Men spreekt van op handen zijnde verandering in eenige andere ministeriele departementen.

Van den 17.

Z. M. de Koning heeft met den eersten julij aanstaande, een eervol ontslag verleend aan den inspecteur-generaal en de inspecteurs en chef der in- en uitgaande regten en accijnsen; aan de directeurs der in- en uitgaande regten, en aan de directeurs der accijnsen; aan de inspecteurs principaal der in en uitgaande regten en aan den inspecteurs-provinciaal der accijnsen. — Z. M. heeft tevens benoemd tot eersten inspecteur-generaal van in- en uitgaande regten en accijnsen, den heer *Copes van Cattenburch*, en tot inspecteurs-generaal, de heeren *Sullivan de Gras* en *Ramaer*; beide tegenwoordig inspecteurs en chef.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.

De Minister van Financien brengt, bij deze, ter kennisse van de houders van lijfrenten, gevestigd op een en twee lijven, ingeschreven in het Grootboek der Nationale Schuld, dat de betaling der voorschreven lijfrenten, voor zoo veel betreft de nog onvoldane restanten, over de tijdvakken, verschenen 31 december 1816, en 31 december 1817, van heden af is opengesteld, en, voor zoo veel betreft, de renten over de twaalf maanden verschenen, op den 31 december 1818, aanvankelijk met den 1 julij aanstaande, zal zijn opengesteld, respectivelijk op de kantoren van de onderscheidene betaalmeesters in de provincien, alwaar dezelve, volgens de opgaven der belanghebbenden, zijn gedomicilieerd; en dat met de voorschreven betaling zal worden voortgegaan, tot 1 october aanstaande, overeenkomstig de bepalingen, vervat in de koninklijke besluiten van den 21 november 1816, La. X 3, en 4 augustus 1818, no. 66, welke in der tijd, bij publieke advertentien, aan de belanghebbenden zijn bekend gemaakt; zullende echter in de voorschreven betaling niet begrepen worden, de zoodanige lijfrenten, waarvan de actuele eigenaars verzuimd hebben, om die, op hunne namen, bij de directie van het grootboek, te laten overboeken, vóór of uiterlijk op den 31 december des afgeloopen jaars.

Brussel, den 11 junij 1819.

SIX VAN OTERLEEK.

M I N I S T E R I E
VOOR HET
PUBLIEKE ONDERWIJS, DE NATIONALE NIJVERHEID EN DE KOLONIEN.

Op Donderdag den 1 Julij 1819, des voormiddags ten elf uren, zal, onder nadere approbatie van den Minister voor het Publieke Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, door Curatoren van 's Lands Athenæum te *Franeker*, en in het bijzijn van den Ingenieur der 1ste klasse in het 7de distrikt van den Waterstaat, in het lokaal van het Athenæum, te *Franeker*, worden aanbested:

Het doen van de noodige vernieuwingen en reparatien der gebouwen van het Athenæum te Franeker, *en het onderhoud derzelve.*

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie voor het Publieke Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, in *'s Gravenhage*, en dat van het Athenæum, te *Franeker*, ter lezing liggen, te *Harlingen*, *Bolsward*, *Dokkum*, *Leeuwarden*, *Sneek* en *Sloten*, in de voornaamste Logementen.

De aanwijzing van een en ander zal zes dagen te voren door den opzigter der gebouwen *L. Wybrandus* worden gedaan.

De Algemeene Commissie van Liquidatie, gevestigd te *'s Gravenhage*, brengt, bij eene advertentie de dato 16 ll. ter kennis van allen, wien zulks zoude mogen aangaan, dat, door den Koning, is goedgekeurd den staat van liquidatie wegens den *Franschen Achterstand*, met welker afdoening, deze Commissie, bij Koninklijk besluit, van den 26 junij 1818 [*Staats blad no.* 29], is belast; dat de tot stand gebragte vereveningen, uit dezen hoofde, loopende

(*Het vervolg op de kant dezer bladzyde.*)

tot en met den laatsten mei 1819, mede betrekkelijk zijn tot de belanghebbenden en tot de schuldvorderingen, welke hierna volgen, als voorkomende onder no.

3019. J. K. Teitsma, te Leeuwarden, wegens cautionnement.

wegens mandaat voor supplement:

3046. H. J. Terweel, te Rauwerd,
3047. P. Mulier, te Rinsumageest,
3048. S. Gerlsma, te Hindelopen,
3049. W. Albarda, te Marrum,
3050. A. Blom, te Vlieland,
3051. F. de Buma, te Oudega,
3052. B. Witteveen, te Heerenveen,
3053. S. G. Fruitier de Talma, te Kollum,

wegens cautionnementen:

3199. A. J. Andreæ, in de Lemmer,
3200. A. Driessen, te Sneek,
3201. J. de Breet, te Workum,
3202. F. G. Fontein, te Heerenveen,
3204. H. Beekkerk, te Leeuwarden,
3205. D. H. Andreæ, te Leeuwarden,
3206. J. H. Q. Collard, te Franeker,
3207. J. L. Stern, te Harlingen,
3208. G. van Schelle, te Leeuwarden,

Verder berigt de Algemeene Commissie, dat de hiervoren gemelde belanghebbenden, volgens het *tweede* artikel van het gemeld koninklijk besluit, van den 26 junij 1818 [*Staats blad no.* 29], des verkiezende, hunne geliquideerde schuldvorderingen, bij overschrijving, door de zorge van 's Konings Commissaris, te *Parys*, belast met de waarneming der werkzaamheden, voortvloeijende uit de executie van de, met Frankrijk, op den 25 april 1818, gesloten trans-actie, zullen kunnen bekomen in renten op het Grootboek van Frankrijk, mits de partijen niet beneden de *vyftig franken* aan renten bedragen; terwijl bovendien en in allen gevalle het genot der renten wegens het geliquideerd beloop, van den 22 maart 1818 af, aan de belanghebbenden is verzekerd.

Dat gevolgelijk de belanghebbenden, bij deze, worden uitgenoodigd, om, vóór den *laatsten* dag der volgende maand *july*, hunne keuze, ter bekoming van de gemelde overschrijving der renten, ingeval derzelver beloop daarvoor zal vatbaar zijn, te communiceren aan den Staatsraad *Canneman*, Commissaris des Konings, belast met de waarneming der hiervoren gemelde werkzaamheden, te *Parys*, en zulks door gefrankeerde en door hun eigenhandig geteekende, missives; bij gebreke waarvan de renten, te hunnen behoeve, zullen verkocht en het product daarvan ter hunner beschikking zal worden gesteld door middel van een borderel, betaalbaar bij de Nederlandsche Bank, te *Amsterdam*, of wel bij een' der Ontvangers-Generaal te *Antwerpen* of te *Luik*, ter keuze van de belanghebbenden, welk borderel, door of van wege de Algemeene Commissie van Liquidatie, aan de belanghebbenden zal worden gedistribueerd, zoo als mede plaats hebben zal wegens het montant der intressen op het overgeschreven kapitaal geïncasseerd, ingevalle namelijk de geliquideerde schuldvordering door eene overschrijving van renten in het grootboek van Frankrijk zal worden gekweten; zullende de gedane en hiervoren genoemde keuze van overschrijving moeten vergezeld zijn van de designatie eens bankiers of van een' ander' daartoe gequalificeerd' persoon, te *Parys*, aan wien, eventueel, de inscriptie, aldaar, moet worden uitgereikt op vertoon eener notariële procuratie, welke, bij meergemelden Commissaris, te *Parys*, kosteloos, zal worden geviseerd en geregistreerd; terwijl de incriptien op het grootboek, ten gevolge van gedane vereveningen aan gemeenten, arm-besturen en andere publieke inrigtingen toebehoorende, allen zullen worden verkocht, welke ook derzelver bedrag wezen moge.

Dat, eindelijk, in cas van arrest of ander verzet wegens schuldvorderingen in de voorenstaande lijst vermeld, aan de plaats gehad hebbende liquidatie geen gevolg zal worden gegeven, noch door overschrijving, noch door verkoop der renten, en zulks tot dat het arrest of verzet zal zijn opgeheven.

DE COMMISSIE VAN ONDERWIJS VOOR DE PROVINCIE VRIESLAND, zal hare Zomer Vergadering houden op Dingsdag den 6 Julij e. k. en volgende dagen, in de Stads Schutters Doele te Leeuwarden, zijnde het examen bepaald op Woensdag den 7 daaraanvolgende, des morgens ten acht uren, — wordende die genen, welke voornemens zijn, zich te laten examineren, verzocht daar van voor af met overzending der getuigschriften van goed burgerlijk en zedelijk gedrag aan den Schoolopziener van hun district kennis te geven.

(*Het vervolg op bladzyde drie.*)

[illegible] worden bij dezen aangemaand, om zich [illegible] Woensdags morgens dadelijk ten acht uren aan de ver[illegible]plaats der Commissie te laten vinden; zullende nie[illegible] [illegible]and, welke na dien tijd zich aanmeldt, worden toege laten.

Eindelijk worden de examinandi herinnerd, dat geene getuigschriften van goed burgerlijk en zedelijk gedrag worden aangenomen, dan die door het Plaatselijk Bestuur of den Schoolopziener van het distrikt zijn afgegeven; als mede dat ieder examinandi zijnen ouderdom door een authentiek attest van geboorte zal moeten doen blijken.

Die genen, welke voor den vierden rang wenschen geëxamineerd te worden, kunnen zich ten dien einde, bij den Schoolopziener van het distrikt vervoegen, in de laatste vier weken voor de Vergadering.

De Secretaris der Provinciale Commissie van Onderwys in Vriesland.
H. W. C. A. VISSER.

Op dingsdag den 6 julij 1819, zullen, ten overstaan van den Commissaris voor de Kolonien, te Amsterdam, aan de meestbiedenden, worden geveild de onderstaande Goederen; te betalen in kasgeld, in de Nederlandsche Bank:

235,200 pond Thee Congo.
129,800 —— —— Kempoeij.
42,800 —— —— Souchon.
300 —— —— Pouchon.
130 —— —— Sonsaaij.
3,800 —— —— Pecco.
2,500 —— —— Thuncaij.
11,500 —— —— Hijsant Schin.
22,000 —— —— Hijsant.
1,950 —— —— Uxim.
241,000 —— Tin Bancas, in schuiten.
600 ps. gele Nankings.
200 — witte dito.
100 — blaauwe dito.

Benevens een partijtje Radix Galinga en Radix China.

De bovengemelde goederen zullen worden opgeveild naar de orde, waarin dezelve hier voor zijn gebragt, en de conditiën van verkoop ter lezing liggen, acht dagen te voren, op het Oost-Indisch Huis, in de Hoogstaat, te Amsterdam.

Het Examen der Leerlingen van het Instituut voor Talen en Wetenschappen, op het Hoogezand, in de nabijheid van Groningen, gevestigd, zal, als naar gewoonte, op Woensdag den 30 dezer maand Junij, in het Regthuis, bij den kastelein *van Dyken* aldaar, uit hoofde van gebrek aan de noodige ruimte daar toe aan het Instituut zelf, des namiddags, ten 2 uren, plaats hebben. Om redenen zal men ditmaal met het onderzoek in de Latijnsche en Grieksche Talen aanvangen. Twee der meestgevorderde Jongelingen zullen de plegtigheid openen en sluiten, de een met eene redevoering in de Latijnsche, en de andere met eene kortere in de Hollandsche Taal. Ouders en Voogden, die gaarne toonen belang te stellen in de vorderingen hunner Kinderen en Pupillen, worden vriendelijk uitgenoodigd, om deze voor de Jongelieden zoo zeer gewigtige plegtigheid bij te wonen. Ook aan anderen wordt de gelegenheid daartoe aangeboden. — Voorts dient tot narigt voor de gene, die den Ondergeteekenden, gedurende de Vakantie, zouden wenschen te spreken, dat hij van den 3den tot den 31sten Julij van huis zal zijn; terwijl alle de Lessen wederom beginnen op den 17 Augustus.

P. J. RUNCKEL.

*** Getrouwd,
BERNARDUS DIRKS EERDMANS, En
ANNA MARGRIETHA MOLENBERGH.
BOLSWARD, den 13 Junij 1819.

*** Getrouwd,
HARLINGEN, SIMON S. WIARDA,
den 17 Junij 1819. En OEKE J. VAN DER WERFF.

*** Heden zijn ondertrouwd,
MARTEN RADSMA, En
TRIJNTJE VAN DER GEEST.
HARLINGEN, den 20 Junij 1819.

*** Getrouwd,
Mr. G. A. AVENHORN VAN NAUTA,
Secretaris van Rauwerderhem. En
F. WIGGERTS.
HINDELOPEN, den 20 Junij 1819.

*** Heden morgen beviel allervoorspoedigst van eene DOCHTER, BAUDINA ELISABETH STINSTRA, geliefde echtgenoote van
HARLINGEN, T. TERPSTRA NOIJON.
den 10 Junij 1819.

*** Mijne geliefde echtgenoote C. H. G. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, verloste heden voorspoedig van eenen ZOON.
HEERENVEEN, den J. WENTHOLT.
14 Junij 1819.

*** Mijne geliefde echtgenoote, N. B. BERGSMA, beviel heden, voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON.
AMSTERDAM, HERMAN RAHUSEN.
den 16 Junij 1819.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, D. C. A. VERSCHOOR, geliefde echtgenoote van
J. L. J. B. Baron SWEERTS DE LANDAS.
HARLINGEN, den 19 Junij 1819.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART.

HARLINGEN, den 17 Junij. Uitgezeild het sloepschip *Nepthunus*, kapt. Charles Warren, met Boter naar Londen, en de vischever *Ever*, kapt. Hans Lange, met Boter naar Hamburg.

Den 18 dito, binnen gekomen het smakschip *de Vrouw Rieka*, kapt. Rente E. Zoutman, en het kofschip *de Vrouw Alida*, kapt. Jan Klasen, beide met Hout van Noorwegen. Uitgezeild het sloepschip *Union*, kapt. A. Gallawaij, met Boter naar Londen.

Den 19 dito, binnen gekomen het tjalkschip *de Vrouw Beerendina*, kapt. Eisse Jans Karst, met Hout van Stettin, en de kofschepen *de Vrouw Lubbegina*, kapt. Claas H. de Weerd, *de Vrouw Margaretha*, kapt. Harm Mugge en het smakschip *de Vrouw Lammgina*, kapt. Otte Pieters Smit, alle drie met Hout van Noorwegen.

Den 20 dito, binnen gekomen het kofschip *Maria Magdalena*, kapt. Lourens Teunis Kerkstra, het smakschip *de Vrouw Catharina*, kapt. Harmanus Sleehuis, en het galjootschip *Jupiter*, kapt. Barend R. van Wijk, alle drie met Hout van Noorwegen.

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 19 JUNIJ 1819.
f 33 - : - : Grove KAAS f 15 - : - : à 19 - 5 - :

De middelprijs der UIT- EN INLANDSCHE ROGGE- en TARWE, was dienzelfden dag
ROGGE, 189 Goud Guldens het Last.
TARWE f 8 - : - : het lopen.

STAAT van de Middelpryzen der Granen en andere Objecten, welke op de Weekmarkt te Leeuwarden, den 19 Juny 1819 zyn verkocht. Volgens Amsterdamsche Maat en Gewigt.

	Gls.	Cts.		Gls.	Cts.
Tarwe van 4500 ℔	270 —	00	Tarwen Brood.....	—	17
Oude dito..........	252 —	00	Roggen Brood...	—	6½
Oude Roode dito	297 —	00	Rundvleesch.......	—	25
Dito, nieuwe......	270 —	00	Kalfs dito..........	—	25
Rogge	279 —	00	Schapen dito.......	—	20
Garst...............	198 —	00	Vark. dito versch	—	27½
Boekweit...........	279 —	00	—— dito gerookt	—	37½
Haver...............	144 —	00	Genever	1 —	30
Dito van 2500 ℔	117 —	00	Hooi (per 100 ℔)	—	
Witte Boonen.....	540 —		Stroo..............	—	80
Groene Erwten...	324 —	00	Turf..............	—	
Graauwe Erwten.	252 —	00		—	
Boter (per ℔)...	—	41¼		—	
Graauwe Kaas.....	—	5⅔		—	
Aardappelen.......	5 —	00			

Accordeert met het Register der Middelpryzen te Leeuwarden, den 19 Juny 1819.
De President-Burgemeester, J. D. WIERDSMA.

SCHIEDAM, *den 17 Juny.*

Genever, de 30 Virtels zonder fust . . . . 8½ ℛ
—— Amsterdamsche proef . . . . . 10 —
Zonder de belasting.

BEURS-PRYS DER EFFECTEN.
Amsterdam, den 19 Juny 1819.

Holland, Werkelijke Schuld	2½	pCt.	43	a 43¼
—— Uitgestelde Schuld			⅞	a 15/16
—— Kans-Billetten van dezelve		f	24	a 24½
—— Schuldbek. Sijndikaat 1815	5	pCt.	96¾	a 97¼
—— Idem idem 1818	5	——	91¾	a 92
—— Aand. Nederlandsche Bank			1259	a 1270
Frankrijk, Tiers Consolidés	5	——	68	a 68¼
—— dito in Parijs	5	——	63¼	a 63¼
Engeland, Geconsolideerde	3	——		a
Rusland, bij *Hope en Comp.*	5	pCt.	88½	a 89
—— Insch. op het Grootb.	6	——	45	a 45½
Pruissen, in Engeland	5	——	76¼	a 77½
Spanje, 1807	5½	——	21½	a 21¾
Coupons van dito		f	6	a 6¼
Weener-Bank	5	pCt.	46¾	a 48¼
—— Dito	4	——	37¼	a 38¼
—— Certificaten	2½	——	28¾	a 29
—— Metaliek	2½	——	33	a 33¼
—— Dito	5	——	67	a 67¼
—— Dito	1	——	13	a 13¼
—— Bank-Actien		——	625	a 628
Certificaten Monte di Milano	5	——		à
—— Napelsche	5	——	66	a 66½
—— Adm. dito	5	——	67	à 67¼
Amerika, bij *Hope* c. s	5½	——	104¼	a 104¼

BURGEMEESTEREN DER STAD HARLINGEN, maken bij dezen bekend, dat op Maandag den 28 Junij aanstaande, des namiddags ten twee uren precies, aldaar zal worden verharddraafd: Eene extra fraaije met ZILVER gemonteerde ZWEEP, door Paarden van zessen klaar, Koopmans waar, en tot genoegen der Keurmeesters, en die ter gemelden Stede geene Zweep gewonnen hebben; zullende de inteekening of aangeving der Paarden op den morgen van gemelden 28 Junij, ten negen uren moeten geschieden, daar de Keuring van dezelve voor, en de Loting op het Stadshuis ten elf uren zal plaats hebben.

En dat voorts op de KERMIS, welke zal beginnen op den 22 Junij 1819. niet zullen worden toegelaten zoogenaamde *Ryffelaars*, noch *Spelen om gewin van Geld, of gemaakt Goud en Zilver*, als mede dat de *Bedelaars* zullen worden geweerd, en de overtreders naar de Wetten gestraft.

HARLINGEN, den 7 Junij 1819.

De President-Burgemeester,
Y. HOORNSTRA,
Ter ordonnantie van denzelven,
K. BLOK.

BURGEMEESTEREN DER STAD HARLINGEN, gedenken aan de minstaannemenden te besteden:
1. Het REPAREREN van den TREKWEG van Harlingen tot halfweg Leeuwarden,
2. Het HERSTELLEN van het PAALWERK aan het zoogenaamd Landszijltje te Harlingen.
3. De VERNIEUWING van eene BRUG, aan de Dockumer Trekweg tusschen Leeuwarden en halfweg Dockum, *de Stienserbrug* genaamd.

Wie hier aan gadinge maakt, komen op Woensdag den 30 Junij 1819, des namiddags ten vier uren, op den Raadhuize te Harlingen, en nemen aan op Conditien als dan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn bij den Stads Bouwmeesters M. K. STOLTE aldaar.

De President-Burgemeester,
Y. HOORNSTRA,
Ter ordonnantie van denzelven,
K. BLOK.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, convoceren mits dezen de Hervormde Floreenpligtige Ingezetenen van den dorpe Sondel, om te compareren op Zaturdag den 10 Julij 1819, des voordemiddags ten elf uren, in het Kerk-Gebouw aldaar, ten einde te delibereren en te concluderen, over eene alsdan te doene propositie, betreffende de noodige HERSTELLING aan de KERK van gemelden dorpe.

BALK, den 16 Junij 1819.

Grietman en Assesoren voornoemd,
H. R. VAN BURMANIA RENGERS,
Ter ordonnantie van dezelven,
B. A. VAN HIJLCKAMA.

)o( )o(Alle degene, die een VARKEN vermist, kan hetzelve weder bekomen, bij de Schippers van Nieuwe Bildzijl, mits bewijs van eigendom aantoonende en de kosten van hetzelve te betalen.

)o( )o(Een POTTEBAKKERS DRAAIJER, genegen zijnde en zijn werk verstaande, kan van stonden aan werk bekomen, bij den Koopman R. J. DORAMA tot Leeuwarden.

HARDDRAVERY!

Met toestemming van den Ed. Achtb. heere Grietman over Opsterland, gedenken de drie gezamenlijke Kasteleins van den Vlekke Gorredijk, met eenige Liefhebbers, op Donderdag den 24 Junij 1819, des namiddags ten 2 uren precies, te laten verharddraven, en aan den Eigenaar van het snelstdravend Paard, vrij te vereeren:

Eene extra fraaije ZILVEREN TABAKSPOT en KOMFOOR, door Paarden van zessen klaar, Koopmans waar, tot genoegen der Keurmeesters, en die te Gorredijk nog geenen Prijs gewonnen hebben.

Daar MIETJE MEIJER LEVIJ, weduwe wijlen ADOLF MEIJER, te Harlingen, hare Slagerij, dus lange op deze Firma heeft gedreven, doch voor weinigen tijd hertrouwd aan LEVIJ MOZES BLOK, maakt laatstgemelde aan zijne Begunstigers, Kooplieden en verdere belanghebbenden bekend, dat voortaan de Slagerij, ten zijnen name zal worden gedreven, en de inkoop en betaling van Beesten, en alles wat daartoe betrekking heeft, door hem zelven of door eigenhandige Brieven zal geschieden; recommandeert zich verder in de gunst van een ieder, met belofte van eene prompte en civiele behandeling.

)o( )o( )o(Met Consent van den heere Grietman van Westdongeradeel, gedenkt de kastelein B. S. WIERDEMA, te Wierum, op Maandag den 28 Junij 1819, te laten verharddraven: Eene fraaije met ZILVER gemonteerde ZWEEP, door Paarden van zessen klaar, en die nog geene Zweep gewonnen hebben.

**** STEENBERGEN VAN GOOR, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, heeft, ter uitgave, volgens de wet, vertoond den 5 *Mei 1819 op nieuw: Frauenwürde, von Caroline Pichler*, den 18 dito, *die Reise von Jericho, von David Hess. Reise aus dem Herzen in das Herz von Baumgarten-Crusius*, en den 24 dito, *Wahl und Führung, oder Religion und Fanatismus. Bilder aus dem innern Leben.* Ook heeft hij onlangs uit *Parys* ontvangen een groot assortiment der fraaiste, nieuwste en hier niet bekende BORDUURPATROONEN, à 4 stuivers het stuk.

De Notaris JAN KLAASESZ, te Ternaard, zal op Zaturdag den 26 Junij 1819, des namiddags ten 2 uren, ten huize van *Harke Westra*, tapper op de streek bij Dockum, bij de finale toewijzing, aan den meestbiedenden presenteren te verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR en HORNLEGER cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Raard, aan den Trekweg van Dockum naar Leeuwarden, groot naar naam en faam 40 Pondematen, zoo Bouw- als Greidland, bij *Jan Tietes van Dam* als eigenaar bewoond en gebruikt, tot St. Petri en Mei 1820, en als dan vrij te aanvaarden.

Waar voor bij de veiling geboden is (bij percelen) f 12013 - 00.
Alles breeder bij Billetten gespecificeerd.

De Secretaris en Notaris Dr. P. J. MEBIUS, zal op Woensdag den 30 Junij 1819, des namiddags ten 4 uren, ten huize van *S. M. Rollingswier*, kastelein bij de Ritzumazijl onder Marssum, bij boelgoed verkoopen:

10 Pondematen op Steel staande HOOI, in twee stukken gelegen aan de Sneeker Vaart onder Deinum, kunnende dus gemakkelijk worden vervoerd, bij *B. C. de Valk* in gebruik; nader onderrigt bij den Poldermolenaar nabij Schenkenschans.

De Secretaris en Notaris Dr. P. J. MEBIUS, zal op Dingsdag den 29 Junij 1819, des namiddags ten 3 uren, ten huize van de weduwe *Dykstra*, kasteleinsche te Berlikum, bij boelgoed verkoopen:

Veertien Morgen op Steel staande HOOI, in de Berlikumer Bure Weide, en zulks in 14 Percelen.

)o( )o( )o* Door aankoop eigenaar geworden zijnde van de KOEK- en BANKET-BAKKERIJ van JACOBUS OOSTERBAAN, staande bij de Franekerpijp te Harlingen, recommandere mij in de gunst van mijne Stadgenooten, en hun die mij met hunne gunst gelieven te vereeren, met belofte van eene prompte en civiele bediening.

B. D. EERDMANS.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, voor zoo verre de beide eerste Percelen betreft, daartoe benoemd door de Regtbank aldaar, en ten overstaan van den heere Suppleant Vrederegter van het Kanton Sneek, overeenkomstig de wet, presenteert op Zaturdag den 3 Julij 1819, bij den finalen palmslag, des nademiddags ten 3 uren, ten huize van *U. Ekema*, kastelein op de Nieuwezijl onder Oosthem, publiek bij verhooggeld, aan den meestbiedenden te verkoopen:

1. Eene welgelegene en zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIS, SCHUUR en HIEM cum annexis, staande en gelegen onder de dorpe Idsega, en aldaar gequoteerd met no. 21, groot in het geheel 68 Pondematen, alle GREIDLAND, bij *The Harmens Thema*, cum uxore, als huurders in gebruik.
2. Drie Pondematen best en vruchtdragend LOSLAND, mede gelegen onder Idsega, bij *Riemer Niefes* in huur.
   Beide St. Petri en den 12 Mei 1820 te aanvaarden.
3. Een tiende gedeelte over hoog en laag in eene schoone en vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE en HIEMINGE, cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Abbega, groot in het geheel 60 Pondematen alle GREIDLAND, bij de wed. *Thomes Bokkes* als mede eigenaarsche ingebruik, St. Petri en den 12 Mei 1823 vrij te aanvaarden.

Alles breeder bij billetten omschreven, en op conditien die inmiddels bij bovengemelden Notaris te vernemen zijn.

UIT DE HAND TE KOOP:

Bij P. TJEBBES, te Stavoren, om direct te aanvaarden: Een extra hecht en sterk betimmerde ROG en PEL-MOLEN, met twee paar ROG- en een paar PELSTEENEN, en verdere GEREEDSCHAPPEN, benevens eene, kording geleden, eerst nieuw gebouwde WONING. Hebbende de Molen 69 voet vlugt en 18 voet Stelling op een Muur van 41 Steen dikte.

)o( )o( )o(Wordt vermist een Ener Melk SCHAAP, sedert den 21 Mei, gemerkt met het affnijden der punten van de beide Ooren, en hebbende een zwart plekje bij het linker Oog; die het aanwijst of te regte brengt bij *Wybe Jans Wybenga*, op de Bleek buiten de Vrouwenpoort te Leeuwarden, zal beloond worden.

J. W. BROUWER, te Leeuwarden, geeft uit, en heeft alom verzonden:

1. *Leesboek over de Christelyke Godsdienst-Leer, getrokken voornamelyk uit de Bybelsche Geschiedenissen*, door P. KOUMANS BROUWER, *Predikant te Joure*. à *f* 2 — 4 — :
2. *Doopredenen, mitsgaders een Aanhangsel, bevattende iets over de wyze van Doopbediening, een Lystje der Teksten, en opgaven van Boeken over den Doop. Ten dienste van jonge Predikanten, uitgegeven door* A. J. VAN DER VEEN, *Predikant te Gorredyk*. *f* 1 — 4 — :

DEZELVE heeft op den 10 Junij ter vertaling, volgens de Wet, vertoond: *Die Frauen und Jungfrauen der Evangelischen Geschichte, in Predigten für Christliche Frauen und Jungfrauen*, von D. G. A. L. HANSTEIN, *Propst in Cöln onder Spree*.

In den Boekwinkel van de wed A. LOOSJES Pz., te Haarlem, en bij hare Korrespondenten alom, is eene Inteekening geöpend (en zijn de Inteekenlijsten voorhanden), op de *NAGELATEN GEDICHTEN* van A. LOOSJES Pz., uitgegeven in twee Deelen, in gr. 8vo, op fraai Schrijfmediaan, met het Portret des Dichters, zullende naar de schilderij van den heer W. HENDRIKS, in het koper gebragt worden door den heer P. VELIJN. De inteekening zal met 30 Junij gesloten en na dien tijd de prijs een *vierde* verhoogd worden, zijnde voor de Inteekenaren bepaald op *f* 3 - : - : voor ieder Deel.

Bij dezelve wordt uitgegeven en is alom verzonden:

H. G. OOSTERDIJK, de Lierzangen van *Q. HORATIUS FLACCUS*, in Nederduitsche Verzen overgebragt, in kl. 8vo, op Postpapier, met gegraveerden Titel en Portret van Dr. OOSTERDIJK, in net Karton à *f* 2 - 10 - :

De GRIETMAN over BARRADEEL, roept bij dezen op, de Floreenpligtigen van den dorpe Oosterbierum, tegen Vrijdag den 25 Junij 1819, en die van den dorpe Wijnaldum, tegen Zaturdag den 26 Junij daaraanvolgende, telkens des voordemiddags ten elf uren, ieder in hunne Dorpskerk, ten einde als dan voor elk der bovengenoemde dorpen, een' FLOREEN-ONTVANGER te benoemen.

MINNERTSGA, den 16 Junij 1819.

De Grietman voornoemd,
C. E. E. COLLOT D'ESCURIJ.
Ter ordonnantie van denzelven,
S. LAMBSMA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN LEMSTERLAND, roepen bij dezen op, alle die gene die genegen mogten zijn en de vereischte bekwaamheden en admissie hebben, tot het vervullen van eene in de Lemmer opgerigte Maritime School, van den eersten of tweeden Rang, om hunne vereischte Getuigschriften in te zenden aan den heere Schoolopziener van het achtste Schooldistrict in Vriesland, te IJsbrechtum, terwijl de Sollicitanten, welke deze hunne bewijzen behoorlijk geproduceerd hebben, uitgenoodigd worden, zich op Vrijdag den 2 Julij aanstaande, des morgens ten negen uren, op het Raadhuis in de Lemmer te sisteren, ten einde als dan tot het houden van het vergelijkend Examen overtegaan. Behalven de gewone kundigheden voor het lager Onderwijs gevorderd, wordt in de Sollicitanten verlangd eene grondige kennis van de Nederduitsche, Fransche en Engelsche Talen, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Wiskunde en beginselen van de Zeevaartkunde; het vast Tractement van Rijks wege voor deze School is *f* 400 - 00, met het genot van eene vrije Woning en aanzienlijke Schoolpenningen en Emolumenten, welk alles te zamen ten minsten op *f* 1000 - 00 kan gerekend worden.

De Secretaris van Lemsterland,
J. GREIJDANUS.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL, roepen bij dezen op, alle Eigenaars van Landerijen, gelegen onder Greonterp en in de zoogenaamde Sinsmeer, om te compareeren op Woensdag den 30 Junij 1819, des morgens ten 9 uren, ten huize van *Johannes Sjoerds*, te Greonterp, ten einde te delibereeren over de SLATTING van de Greonterpster Vaart, loopende van Klaas Dooitzens Fintje tot aan de Kerk van Spake Zijl. Zullende bij de presenten worden geconcludeerd.

Grietman en Assessoren voornoemd,
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris van Wonseradeel,
C. BINKES.

DE GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceeren mits dezen, de niet geadmenteerd wordende Hoofden der Huisgezinnen, Mannen zijnde, in den dorpe Hommerts woonachtig, om te compareeren in de Hervormde Kerk aldaar, op Donderdag den 24 Junij 1819, des voordemiddags ten elf uren, ten einde uit hun midden vier GECOMMITTEERDEN te stemmen, om overeenkomstig de Wetten en Reglementen op het lager Schoolwezen, mede te procederen tot de verkiezing van eenen SCHOOLONDERWIJZER in gemelden dorpe.

ALzoo de POST van VROEDVROUW in het dorp Holwert, is komen te vaceren, zoo worden alle degenen, welke hier toe de vereischte bekwaamheden bezitten, namens den Grietman van Westdongeradeel, uitgenoodigd, om zich voor den 20 Julij aanstaande, met hare bewijzen, zoo wel van bekwaamheid als goed gedrag, ter Secretarie van Westdongeradeel aan te melden; zijnde het jaarlijksch vast Traktement *f* 75 - : - :

HET COLLEGIE VAN REGENTEN OVER DE GEVANGENHUIZEN TE LEEUWARDEN, gedenkt, ingevolge autorisatie van den Heere Gouverneur, en onder nadere approbatie van Z. E. den Minister van Justitie, publiek aan den minstaannemenden te besteden:

De leverantie in voornoemde Gevangenhuizen van ongeveer 80 Schuiten LANGE LEEKSTER TURF, en ongeveer 40 Schuiten LUXTERHOEKSTER BAGGELAAR TURF, van primo Julij 1819 tot ultimo Junij 1820.

Wie hier aan gading maakt, kome in het Tuchthuis alhier, op Maandag den 28 Junij 1819, des avonds ten 5 uren. Kunnende de Condition van gedachte aanbesteding, van stonden aan gelezen, en de Monsters der Turf gezien worden in het Tuchthuis voornoemd.

HET DIJKSBESTUUR VAN DE WESTDONGERADEELSCHE CONTRIBUTIE ZEEDIJK, presenteert bij den minstaannemenden aantebesteden, het arbeidsloon van:

1. Het uitwegen van 21½ roeden oude, en het weder inheijen van nieuwe PALEN, bewesten het Moddergat.
2. Het uitwegen van p. m. 250 oude PALEN en het heijen van nieuwe in deszelfs plaats; als mede het heijen van eene nieuwe ACHTER BEUGEL, ter lengte van 43½ roeden, alles bewesten het Scheepsgat, ten Oosten van Wierum.
3. Het uitwerken van ongeveer 60 roeden POSTWERK, en weder herstellen van hetzelve, bewesten de Mosselbank.
4. Eenige reparatien aan het POSTWERK in het Moddergat.

Wie gading maakt, kome, op Donderdag den 1 Julij 1819, des morgens ten 9 uren, te Wierum in de herberg; kunnende intusschen nader onderrigting worden bekomen bij den Dijks-Opziener aldaar.

DE Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, ten overstaan van den heere Vrederegter van het Kanton Harlingen, op Woensdagen den 23 en 30 Junij 1819, des avonds ten 6 uren, in de herberg Roma, in het openbaar presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE cum annexis, staande op de Schritsen te Harlingen, in wijk F, no. 145, bij *Hendrik Swierts Hofhuis* als huurder in gebruikt, tot 12 Mei 1820, voor *f* 50 - : - : des jaars.

DE Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 23 Junij 1819, des nademiddags ten twee uren, bij de beschrijving, en des avonds ten zes uren, bij den finalen palmslag, telkens in de herberg Benthem, publiek presenteren te verkoopen:

Een welbezeild SMAKSCHIP, (genaamd *DE WENSCH VAN GOEDE VRIENDEN*), lang 72 voet, wijd 17 voet 3 duim, hol 7 voet 4 duim, te Papenburg gebouwd, met al deszelfs Rondhout, opstaand en loopend Want, Ankers en Touwen, Zeil en Treil, en verdere goederen, bij Billetten gespecificeerd. Nader onderrigt bij de heeren B. VISSER EN ZOON, ten gemelden Stede.

DE Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar op Woensdagen den 30 Junij 1819, bij de beschrijving, en den 7 Julij daaraanvolgende, bij de eindelijke toewijzing, telkens des avonds ten 6 uren, in het Heeren Logement bij *H. Winter*, publiek presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE cum annexis, staande aan de Noorderhaven aldaar, in wijk A, no. 10, bij Mejufvrouw de weduwe *J. P. Trometter*, met er dood ontruimd, terstond vrij te aanvaarden.
2. Eene dubbelde HEEREN HUIZINGE, met STALLING voor 4 Paarden, KOETS- en WAGENHUIS en verdere annexen, staande aan de Voorstraat, en loopende tot aan de Noorderhaven binnen Harlingen, gequoteerd wijk C, no. 34, bij den heer *T. van Slooten en Vrouw*, als eigenaars bewoond en gebruikt, den 12 November 1819, vrij te aanvaarden.

Waarvan de Conditien (van het 1ste Perceel) mede zijn te vernemen bij de heeren *P. Rodenhuis* en *D. C. Zylstra*, beide aldaar woonachtig.

MR. JACOB HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal op Woensdagen den 23 Junij en den 7 Julij 1819, bij de beschrijving en finalen palmslag, telkens (voor zoo verre het eerste Perceel betreft) des nademiddags ten 3 uren, en (voor zoo verre het tweede betreft) des avonds ten 6 uren precies, in de herberg Roma, publiek presenteren te verkoopen:

1. Zekere 2½ Pondematen uitmuntend TERP-BOUWLAND, gelegen onder Almenum, door den eigenaar *Baukje Paulus Wiersma* wordende gebruikt, te aanvaarden terstond na het rispen van de Vrucht.
2. Eene HUIZINGE, WOLKAMMERIJ en PAKHUIS cum annexis, staande en gelegen binnen Harlingen, in wijk B, no. 95, in de Hoogstraat, zoo als dezelve door den eigenaar *Minne Jeltes Radsma* cum uxore wordt bewoond en gebruikt, op den 12 Mei 1820 vrij te aanvaarden.

MR. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal op Woensdagen den 7 en 21 Julij 1819, des nademiddags ten 2 uren, bij de beschrijving en finalen palmslag, in *natemeldene Herberg*, publiek verkoopen:

Eene uitmuntende, zeer beklante, en van ouds bekende HERBERG en VEERHUIS, *de Ooijevaar* genaamd, cum annexis, staande en gelegen bij de Franekerpijpen te Harlingen, in wijk D, No. . . door den eigenaar *Jacob de Bruin*, kastelein cum uxore bewoond en gebruikt wordende, op den 12 Mei 1820, of zoo veel eerder, als de verkoopers convenieert te aanvaarden; breeder volgens billetten en conditien, die inmiddels bij opgemelden Notaris zijn te vernemen.

VERKOOPING VAN EENE ZATHE
TE POPPINGAWIER.

DE Notaris Mr. E. E. WIELINGA VAN SCHELTINGA, zal op Vrijdagen den 25 Junij en 9 Julij 1819, telkens des nademiddags ten twee uren, ten huize van *J. Jonkman*, kastelein in het *'s Lands Welvaren*, binnen de *Wirdumerpoort* te *Leeuwarden*, bij strijk en verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, gelegen te POPPINGAWIER, groot naar naam en faam 48 Pondematen, bij *Klaas Meintes Sixma* in huur, voor 755 Car. Guld., Petri en Mei 1820 vrij te aanvaarden.

VOORTZETTING

DES PUBLIEKEN VERKOOPS VAN VOLGENDE VASTIGHEDEN, WELKERS VOORTGANG BIJ ADVERTENTIE VAN DEN 9 APRIL 1819, PROVISIONEEL TOEN IS UITGESTELD GEWORDEN.

DE Notaris Mr. T. CANTER VISSCHER, te Bolsward, als daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Sneek, zal ten overstaan van den heere Vrederegter van het Kanton Bolsward, publiek bij verhooggeld aan den meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. De geregte helft over hoog en laag in eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE en HOVINGE cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Gaast, gekwoteerd letter G, no. 35, groot in het geheel 105 Pondematen, 9 Einsen, 7 Penningen, zoo Bouw- als Greidland, thans bij *Douwe Tibrands* als huurder in gebruik, tot St. Petri en 12 Mei 1821, dan vrij te aanvaarden.
2. De helft van twee INLAAGS PARTEN, mede aldaar gelegen, en bij gemelden huurder in gebruik.
3. De helft van eene HUISSTEDE, mede aldaar gelegen, bij *Willem Hengst* in huringe.

Alles nader bij Billetten gespecificeerd.

Wie daar aan gading maken, komen op Maandag den 28 Junij 1819, bij den finalen palmslag, in het Logement de Prins te Makkum, des nademiddags ten twee uren, en koope op Conditien, dan voor te lezen, die intusschen te vernemen zijn ten kantore van gemelden Notaris te Bolsward.

NA verkregene handopening van Z. Exc. den Directeur-Generaal voor de zaken der Hervormde Kerk, en met voorkennis van het Edel Achtbaar Grietenijbestuur van Stellingwerf Westeinde, worden de Hervormde Floreenpligtigen van Oldeholtpade, Nijeholtpade, Idzerd en Oldeholtwolde, geconvoceerd, om op den 6 Julij 1819, des morgens ten 10 uren, te compareren in de kerk te Oldeholtpade, om in persoon of bij behoorlijke volmagt, te stemmen, een' PREDIKANT in de vacerende Hervormde Gemeente der voornoemde dorpen, en zulks volgens het Reglement daarvan zijnde.

Uit naam des Kerkenraads van voornoemde Gemeente,
W. MIDDELVELD, *Consulent*.

Te LEEUWARDEN, by P. KOUMANS SMEDING, by de Hoeksterpoort, lett. K, no. 176.